

حسابرسی داخلی؛

نگاهی نوین و اجمالی

اسماعیل توکل نیا

دانشجوی دکتری حسابداری دانشگاه مازندران و کارشناس ارشد حسابرسی دانشگاه علامه طباطبائی

فاطمه نوری

کارشناس ارشد حسابداری

سرشناسه: توکل نیا، اسماعیل، ۱۳۶۸-
عنوان و نام پدیدآور: حسابرسی داخلی؛ نگاهی نوین و اجمالی
مشخصات نشر: بجنورد: بیژن یورد، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۱۱۰ص: جدول، نمودار
شابک: 978-600-7893-02-9
وضعیت فهرست نویسی: فیفا مختصر
یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است
شناسه افزوده: نوری، فاطمه، ۱۳۵۹-
شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۶۰۶۱۹

بجنورد: خیابان طالقانی غربی، طاقچه ۴۵، روبروی اداره کل آموزش و پرورش خراسان شمالی

تلفن: ۰۹۱۵۳۸۴۷۵۳۷ - ۰۹۱۵۱۸۲۴۹۹

عنوان: حسابرسی داخلی؛ نگاهی نوین و اجمالی

مولفین: اسماعیل توکل نیا / فاطمه نوری

ناشر: بیژن یورد

سال و نوبت چاپ: ۱۳۹۴

چاپ: مهتاب

تیراژ: ۲۰۰۰

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

شابک: 978-600-7893-02-9

آغاز سخن

حسابرسی داخلی، از زمان حضور نخستین خود تا کنون، تغییرات عمده‌ای را پشت سر گذاشته است. در نخستین مراحل حضور (دهه پنجم سده بیست میلادی)، حساب‌رسان داخلی بیشتر به‌عنوان مرورگران اطلاعات مالی و حسابداری قلمداد می‌شده‌اند. اندک اندک حساب‌رسان داخلی بر حسابرسی رعایت تمرکز نمودند و پس از آن، به ارزیابی اثربخشی سیستم کنترل داخلی و بررسی فرآیندهای عملیاتی اقدام نمودند و سرانجام امروزه، دامنه حسابرسی داخلی نه تنها حسابرسی رعایت، ارزیابی کنترل‌های داخلی، رسیدگی به تقلب و بررسی فرآیندهای عملیاتی را دربرمی‌گیرد، بلکه شامل مشورت‌دهی به مدیریت ارشد و مشارکت در مدیریت ریسک نیز می‌شود.

در این کتاب تلاش شده است تا ابعادی جامع و نوین از حسابرسی داخلی ارائه گردد. کتاب حاضر دربرگیرنده چهار فصل می‌باشد. در فصل نخست به بررسی و تبیین کلیاتی درباره حسابرسی داخلی پرداخته شده تا چرایی و جایگاه فعلی حسابرسی داخلی روشن گردد. در فصل دوم کتاب، به بررسی ارتباط حسابرسی داخلی با کلیت حاکمیت شرکتی، کمیته حسابرسی، کنترل داخلی، مدیریت ریسک و حسابرسی مستقل پرداخته شده است. در فصل سوم به فرآیند حسابرسی داخلی، نگاهی دقیق شده است و فصل چهارم این کتاب، دربرگیرنده اطلاعاتی درباره گزارش حسابرسی داخلی است. به این ترتیب، طی چهار فصل کتاب، مباحث از تعاریف و پیشینه حسابرسی داخلی شروع شده و با تبیین جایگاه تئوریک آن در حاکمیت شرکتی ادامه می‌یابند و با بررسی و تشریح کامل فرآیند اجرایی حسابرسی داخلی و نتیجه اجرای فرآیندهای توضیح داده شده، مطالب جمع‌بندی می‌شوند. باید اذعان نمود در صورتی که مدیریت هرچند کوچک در تدوین این کتاب در حوزه دانش حسابداری و حسابرسی حاصل شده، خود را مدیون حضور محضر درس و تلاش‌های ارزنده اساتید گرانقدر و پیش‌گام این رشته می‌دانیم. اساتیدی چون دکتر حبیب‌الله یگانه، دکتر احمدی و دکتر نظام‌الدین رحیمیان و سایر اساتید محترم که نام بردن از تمام آن‌ها در این مکتوب مختصر ممکن نیست و سپاس‌گذاری، کمترین انجام وظیفه در برابر زحمات گران‌بها ایشان است. کتاب حاضر خالی از اشتباه‌های احتمالی نیست و مسئولیت آن‌ها، به‌طور کامل برعهده این‌جانبان است لذا دریافت نظرات اصلاحی اساتید و صاحب‌نظران گرامی، موجب قدردانی مولفان و غنای بیشتر چاپ‌های بعدی خواهد شد. در پایان، از آقای احسان عوض‌وردی که زحمت طراحی جلد کتاب را برعهده داشته‌اند و همچنین انتشارات بیژن یورد که امکانات چاپ کتاب را فراهم نمودند، نهایت قدردانی و سپاس را داریم.

اسماعیل توکل‌نیا

فاطمه نوری

فهرست مطالب

فصل اول؛ کلیاتی درباره حسابرسی داخلی

- حسابرسی داخلی چیست؟..... ۳
- پیشینه حسابرسی داخلی..... ۵
- حسابرسی داخلی در ایران..... ۶
- منشور فعالیت حسابرسی داخلی (منتشر شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار)..... ۱۱

فصل دوم؛ روابط حسابرسی داخلی

- حسابرسی داخلی و حاکمیت شرکتی..... ۱۹
- حسابرسی داخلی و کمیته حسابرسی..... ۱۹
- کمیته حسابرسی..... ۲۲
- تشریح ارتباط..... ۲۵
- حسابرسی داخلی و کنترل داخلی..... ۲۸
- کنترل داخلی..... ۲۸
- تشریح ارتباط..... ۳۴
- حسابرسی داخلی و مدیریت ریسک بنگاه..... ۳۷
- آشنایی با ریسک..... ۳۷
- مدیریت ریسک بنگاه..... ۴۰
- تشریح ارتباط..... ۴۲
- حسابرسی داخلی مبتنی بر ریسک..... ۵۰
- حسابرسی داخلی و حسابرسی مستقل..... ۵۵
- استاندارد حسابرسی شماره ۶۱۰..... ۵۷

فصل سوم؛ نگاهی به فرآیند حسابرسی داخلی

- مراحل فرآیند حسابرسی داخلی..... ۶۱
- مرحله ۱: گزینش مورد حسابرسی..... ۶۴
- مرحله ۲: برنامه ریزی حسابرسی..... ۶۵

- مرحله ۳: بررسی نخستین حسابرسی ۶۸
- مرحله ۴: توصیف، پردازش و ارزیابی سیستم کنترل داخلی ۶۹
- مرحله ۵: آزمون اضافی کنترل ها ۷۰
- مرحله ۶: یافته ها و پیشنهادها ۷۱
- مرحله ۷: گزارشگری ۷۱
- مرحله ۸: پیگیری ۷۴
- مرحله ۹: ارزیابی ۷۵

فصل چهارم: انتشار گزارش حسابرسی داخلی

۱. منافع انتشار گزارش حسابرسی داخلی ۸۰
۲. ملاحظات مربوط به زمینه گزارشگری حسابرسی داخلی ۸۲
۳. مدل پیشنهادی گزارش حسابرسی داخلی ۸۴
۴. گزارشگری توصیفی در مقایسه با گزارشی مبتنی بر اظهار نظر ۸۸
۵. مبانی نظری نقش گزارشگری حسابرسی داخلی ۹۰
- منابع ۹۳